

İl Dışına Yapılan Geçici Görevlendirmeler

Bu Karar, il dışına yapılan geçici görevlendirmeler için geçici görev harcırahı verilmesi talebi hakkındadır.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)**

SAYI: 18745356-101.07.04-E.15509

BAŞVURU NO: 2018/3298

KARAR TARİHİ: 14/09/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN:

BAŞVURAN VEKİLİ/TEMSİLCİSİ:

BAŞVURUYA KONU İDARE: Sağlık Bakanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU: İl dışına yapılan geçici görevlendirmeler için geçici görev harcırahı verilmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ: 15.3.2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, Kurumumuza elden yaptığı başvurusunda, özetle; ...İl Sağlık Müdürlüğü 2 Nolu 112 Acil İstasyonunda şoför olarak görev yapmakta olduğunu, görevi esnasında

zaman zaman ... gibi illere hasta nakli için gittiğini, il dışı görevlendirmeler için kendisine geçici görev yolluğu ödenmediğini, hâlbuki Muş ve Diyarbakır illerinde çalışan şoförlerin il dışı görevlendirmelerde geçici görev yolluğu aldıklarını, ayrıca il dışına yapılan görevlendirmelerde önceden onay yazısı yazılırken artık yazılmadığını, ancak sorduklarında onay verildiğini söylediklerini, 2011 yılında ilgili yönetmelikte yapılan bir değişiklikle 112 acil çalışanlarına yemek ücreti verilmeye başlandığını, kendilerine yemek ücreti nedeniyle geçici görev harcırahı verilmediğinin söylendiğini, ancak 220 TL civarındaki yemek ücretinin tüm 112 acil çalışanlarına verildiğini, bu ücreti masa başında komuta merkezindeki personelin de aldığını, kendilerinin ise il dışı göreve gittiklerinde harcırahı verilmediği için fazladan mali külfete katlandıklarını, verilen yemek ücretinin bu masrafları karşılamadığını, tüm 112 acil personelinin hak ettiği yemek ücretini kendilerinin de hak ettiğini, ancak il dışı göreve çıkmayan diğer personelden farklı olarak kendilerine geçici görev yolluğu ödenmesi gerektiğini, bunun kendilerinin yasal hakkı olduğunu ifade ederek, il dışı görevlendirmelerde tarafına geçici görev yolluğu ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 06/06/2018 tarihli ve 3101 sayılı yazısının ekinde yer alan Strateji Geliştirme Başkanlığı Mali Analiz Dairesi Başkanlığının 25/04/2018 tarihli ve 463 sayılı yazısında, ayrıca Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 19/06/2018 tarihli ve 4607 sayılı yazısı ile Strateji Geliştirme Başkanlığı Mali Analiz Dairesi Başkanlığının 01/06/2018 tarihli ve 614 sayılı yazısında, özetle;

2.1. Başvuruya konu olan **“il dışı görevlendirilmelerde yemek ücreti verilmesi nedeniyle geçici görev yolluğu alınamaması”** ile ilgili olarak İl Sağlık Müdürlüğünce Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yayımlanan 18/01/2017 tarihli ve 94036355-902.99-73 sayılı genel yazının **Uygulamaya İlişkin Ortak Açıklamalar başlıklı 5 inci maddesinin c bendinde geçen “Günü birlik memuriyet mahalli dışına görevlendirme halinde, 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği” başlıklı 39 uncu maddesine göre ödeme yapılmayacak yalnızca tayın bedeli ödemesi yapılacaktır.”** hükmüne göre işlem tesis edildiğinin düşünüldüğü,

2.2. Tayın bedeli ile geçici görev yolluğu harcırahının verilmiş amacı aynı olduğundan mükerrer ödemeye sebebiyet vermemek için böyle bir uygulamaya gidildiği,

2.3. 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda görev yapan tüm personelin il içi ve il dışı

görevlendirmelerinin Komuta Kontrol Merkezi tarafından yapılmasından dolayı herhangi bir görev onayı alınmadığı, ifade edilmiş, başvuru konusuyla ilgili bilgi ve belgeler Kurumumuza gönderilmiştir.

3. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 18/05/2018 tarihli ve 4172 sayılı yazısında, özetle;

3.1. Harcırahın, bir görevlendirme dolayısıyla ilgililerin memuriyet mahalli dışında yapmak zorunda oldukları yeme ve konaklama gibi bir takım zorunlu giderlerine karşılık olarak verilmekte olduğu, memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere ödenen gündelik yiyecek yardımına karşılık olarak öngörülmediği,

3.2. 6245 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine göre, memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere tam gündelik ödenebilmesi için, geçici görev mahallinde ve yolda öğle ve akşam yemeği zamanları ile birlikte gecenin de geçirilmesi gerektiği; bu çerçevede, anılan maddede geçen “geceyi de geçirenlere” ibaresinden, öğle ve akşam yemeği zamanlarına ilave olarak gecenin de geçici görev mahallinde ve yolda geçirilmesinin anlaşılması gerektiği,

3.3. Diğer taraftan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Tanımlar” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, gece vakti deyiminden; güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvele kadar devam eden zaman süresinin anlaşılması gerektiğinin belirtildiği,

3.4. Bu kapsamda, örneğin geçici görev mahalline gitmek üzere saat 20:00’da yola çıkan bir personelin takip eden gün saat 04:00’da kurumuna geri dönmesi halinde, söz konusu personel gecenin tanımına göre geceyi yolda ve geçici görev mahallinde geçirmiş ise, bu yerlerde sadece geceyi geçirmiş olacağından, tam gündelik değil 1/3 oranında gündelik ödenmesi gerektiği,

3.5. Memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere gündelik ödenmesi ile kamu personeline tayın bedeli ödenmesinin yasal dayanakları farklı olduğundan, her iki ödemenin ayrı ayrı değerlendirilmesi, diğer bir ifadeyle 6245 sayılı Kanuna göre ödenen gündelik ile 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen tayın bedelinin birbiriyle ilişkilendirilmemesi gerektiği,

3.6. Ayrıca, gerek 6245 sayılı Kanunda gerekse 2155 sayılı Kanunda, memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere, toplu sözleşme veya diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yemek yardımı yapılması veya tayin bedeli ödenmesi halinde, söz konusu kişilere gündelik ödenmeyeceğine dair herhangi bir düzenleme bulunmadığı,

3.7. Bu itibarla, A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde fiilen görev yapan ve yemek hizmetinden yararlandırılmayan personele tayin bedeli ödenmesine yönelik toplu sözleşme hükümlerine dayanarak yapılan uygulama neticesinde, yiyecek yardımına karşılık tayin bedeli ödendiği gerekçesiyle, genel bir yazıyla 6245 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre hesaplanan gündeliğin ödenmemesinin mevzuata ve anılan Kanun hükmünün amacına uygun olmadığı değerlendirildiği, ifadelerine yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Genel İlkeler” başlıklı 128 inci maddesinde;

“Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.”

5. 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanunun birinci maddesinde;

“Barışta ve savaşta ...memurlarıyla bunlara refakat eden şoförlerine ayda günlük er tayin istihkakının bir aylık tutarı tayin bedeli olarak verilir.

Tayin bedelinin aylık tutarı o yılın Bütçe Kanununda gösterilen miktarı aşmamak üzere, Ankara mahalli rayici üzerinden Milli Savunma, İçişleri ve Maliye ve Orman Bakanlıklarınca müştereken saptanır.”

6. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun “Toplu sözleşmenin kapsamı” başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal

hakları kapsar. ”

7. 6245 sayılı Harcırah Kanununun

7.1. “Tarifler” başlıklı 3 üncü maddesinde;

g) Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h) Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri; ifade eder.”

7.2. “Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)” başlıklı 14 üncü maddesinde;

“Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgah veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1) Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla muvakkaten yurtiçinde

veya dışında başka bir yere gönderilenlere;”

7.3. “Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği” başlıklı 39 uncu maddesinde;

“Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13:00) ve akşam (saat 19:00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.”

8. 23/08/2016 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara ilişkin 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme ile 25/08/2017 tarihli ve 30165 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara ilişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşmenin Üçüncü

“112 acil sağlık hizmetlerinde görevli personele tayin bedeli verilmesi” başlıklı 24 üncü maddesinde;

“Sağlık Bakanlığı 112 acil sağlık hizmetlerinde görev yapan kamu görevlilerinden Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin ek 2 nci maddesinden yararlanma imkanı bulunmayanlara, döner sermaye bütçesinden karşılanmak üzere 22/6/1978 tarihli ve 2155 sayılı Kanuna göre tayin bedeli verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

9. 11/12/1986 tarihli ve 19308 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin

9.1. “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde;

“2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanuna göre tayin bedeli verilen personel bu yardımdan faydalanamaz.”

9.2. Ek 2 nci maddesinde;

“A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ile İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde fiilen görev yapan personel hariç olmak üzere bu Yönetmeliğe göre yiyecek yardımından yararlanacak personelden Sağlık Bakanlığı 112 acil sağlık hizmetlerinde görev yapan personel (sözleşmeli personel dâhil), il sağlık müdürlüklerinin yemek servislerinden veya il sağlık müdürlüklerince belirlenen Sağlık Bakanlığına bağlı yataklı tedavi kurumlarının yemek servislerinden ücret ödemededen yararlanır.”

10. 03/11/1978 tarihli ve 16452 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesine Ait Yönetmeliğin

10.1) 7 nci maddesinde;

“Tayin bedelinin bir aylık tutarı, aybaşında maaşla birlikte peşin olarak ödenir.”

10.2. 8 inci maddesinde;

“Tayin bedelinin kısmen veya tamamen tayin olarak verilmesi halinde geri alınacak miktarın bedelinin hesabında ödeme yapılan aya ait rayiç bedeli esas olarak alınır.”

11. 13/01/2018 tarihli ve 30300 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Harcırah Kanunu Genel

Tebliğinin (Seri No:41);

11.1. “Büyükşehir belediyesi olmayan illerde memuriyet mahalli” başlıklı 3 üncü maddesinde;

“1) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde aşağıda belirtilen mahaller, memuriyet mahalli

olarak kabul edilir:

a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller,

b) (a) bendinde belirtilen mahallerin dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerler,

c) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler.”

11.2. “Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler” başlıklı 5 inci maddesinde;

“(1) Ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerler, memuriyet mahalli kapsamında değerlendirilir.

(2) Ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler ise memuriyet mahalli dışı olarak değerlendirilir.”

12. 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Görevli Personele Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Usul ve Esasların

12.1) “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde;

“Bu usul ve esaslar, A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık İstasyonları ile İl Ambulans Servisi Komuta merkezinde fiilen görev yapan personeli kapsar.”

12.2. “Dayanak” başlıklı 3 üncü maddesinde;

“Bu usul ve esaslar, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan 3 üncü dönem toplu sözleşmenin üçüncü bölümünün 24 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.”

12.3. “Tayin bedelinin tutarı” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“Tayin bedelinin aylık tutarı, 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun uyarınca yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez.”

12.4. “Tayin bedelinin ödenme usulü” başlıklı 5 inci maddesinde;

“(1) Bu usul ve esaslar kapsamında tayin bedelinin hak kazanılmasında ve ödenmesinde Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Ait Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) bu usul ve esaslar kapsamında yapılacak ödemeler döner sermaye bütçesinden karşılanır.”

düzenlemelerine yer verilmiştir.

VI. KAMU DENETÇİSİNİN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

13. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; geçici görevlendirmeye memuriyet mahalli dışına gönderilen personele harcırah yerine tayın bedeli ödenmesi uygulamasına son verilerek ilgililerin harcırah haklarının verilmesini teminen gerekli işlemlerin tesis edilmesi yönünde idareye tavsiyede bulunulması gerektiğine yönelik hazırlanan öneri Kamu BaşDenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

14. Başvuran, özet olarak, diğer illere yapılan görevlendirmelerde tayın bedeli ödendiği gerekçe gösterilerek idarece geçici görev yolluğu ödenmemesinin hukuka aykırı olduğunu iddia ederek, il dışı görevlendirmeler için tarafına geçici görev yolluğu ödenmesini talep etmektedir.

15. Bilindiği üzere, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği kapsamına giren personele yiyecek yardımı yapılmakta olup, kamu kurum ve kuruluşlarınca aynı olarak yemek hizmeti temin edilmektedir. Sağlık Bakanlığı bünyesinde 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde görev yapan personele de söz konusu Yönetmelik doğrultusunda yapılmakta iken, Yönetmeliğin Ek 2 nci maddesinde 19/08/2016 tarihli ve 29806 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yapılan değişiklikle A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık İstasyonları ile İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde görev yapan personel madde kapsamından çıkarılarak il sağlık müdürlüklerinin yemek servislerinden veya il sağlık müdürlüklerince belirlenen Sağlık Bakanlığına bağlı yataklı tedavi kurumlarının yemek servislerinden ücret ödemediği yararlanması uygulaması kaldırılmıştır.

16. Anayasa'nın 128 inci maddesinde, memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği; ancak, malî ve sosyal haklarının toplu sözleşme hükümleri ile de düzenlenebileceği öngörülmüş, bu bağlamda kamu görevlilerine toplu sözleşme yapma hakkı veren 4688 sayılı Kanun ile toplu sözleşme yoluyla mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayılar, ek ödeme ve diğer mali ve sosyal haklar alanında birtakım ilave haklar sağlanabileceği düzenlenmiştir.

17. Bu kapsamda, Kamu İşveren Heyeti ve Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti arasında pazarlık usulü ile gerçekleşen toplu müzakerelere dayanılarak imzalanan toplu sözleşmeler yoluyla, belirli dengeler gözetilerek mevcut ekonomik ve sosyal haklarda iyileştirmeler yapılabilmekte veya yeni haklar sağlanabilmekte, imzalanan toplu

sözleşme hükümleri Resmi Gazetede yayımlanmakta ve sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden iki mali yıl için geçerli olmak üzere sendika üyesi olan ve olmayan tüm kamu görevlilerine uygulamaktadır. Anayasal ve kanuni temeli olan toplu sözleşme hükümleri uyulması zorunlu olan hükümler niteliğindedir.

18. Bu çerçevede, 23/08/2016 tarihli ve 29454 sayılı Resmi Gazetede yayımlan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan 3 üncü Dönem Toplu Sözleşmenin 3 üncü bölümünün 24 üncü maddesiyle, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin Ek 2 nci maddesinde yapılan değişiklik sonucunda yiyecek yardımından yararlanma imkanı kalmayan personelin 2155 sayılı Kanuna göre tayın bedelinden yararlanması öngörülmüş, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu personele tanınan bu hak, 25/08/2017 tarihli ve 30165 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4 üncü Dönem Toplu Sözleşmede de aynen korunmuştur.

19. Kamu kurumlarında görev yapan personele tayın bedeli ödenmesine ilişkin hususlar temel olarak 22/06/1978 tarihli ve 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun ve 03/11/1978 tarihli ve 16452 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesine Ait Yönetmelik hükümleri ile düzenlenmiştir. Bunun yanında, toplu sözleşme hükmü gereğince, Sağlık Bakanlığınca Maliye bakanlığından alınan görüşle sonrasında, 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Görevli Personele Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Usul ve Esaslar hazırlanmış ve Bakanlığın 21/11/2016 tarihli ve 15722819/612.99 sayılı yazı ile tüm İl Sağlık Müdürlüklerine bildirilmiştir.

20. Buna göre, A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık İstasyonları ile İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde görev yapan personele ödenecek tayın bedeli, döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden, damga vergisi haricinde herhangi bir kesinti yapılmadan aylıklarla birlikte peşin olarak ödenmektedir. 2018 yılı Bütçe Kanunu K cetveline göre, tayın bedeli, 2100 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda, Ocak-Haziran dönemi için $2100 \times 0,108550 = 227,96$ TL olarak belirlenmiştir. Damga Vergisi kesintisi sonrasında bu tutar $227,96 - 1,73 = 226,23$ TL olacaktır.

21. Öte yandan, temel ve asli fonksiyonları kamu hizmetini yürütmek olan kamu görevlileri, kamu hizmetinin iyi işlemesi için, ya kendi isteklerine dayalı olarak, ya da re'sen kanunlarda yer alan kurallar çerçevesinde, yetkili idari makamlarca buldukları yerden başka bir yere atanabilmekte veya başka bir yerde görevlendirilebilmekte, bu atamaya veya görevlendirmeye bağlı olarak da yeni görev yerlerinde göreve başlayabilmek için bazı giderler yapmak zorunda kalmaktadırlar. Yolluk ödemesi, kamu hizmetinin gerektirdiği durumlarda bu hizmet için görevlendirilen kişilerin katlanacakları giderleri karşılamak üzere yapılan parasal ödemeyi içeren bir idari işlem olup, atama

işlemi sonucunda görev yeri değişen kamu görevlisinin karşı karşıya kaldığı külfetin kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanması nedeniyle, kanun koyucu tarafından bu külfetin kamuca karşılanması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmıştır.

22. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14 üncü maddesinde bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görev yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır. Harcırah Kanunu'nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde memuriyet mahalli dışındaki yerler ise "başka yer" olarak tanımlanmıştır. Bu hükümlere göre, Kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurtiçinde memuriyet mahalli dışına gönderilen personele geçici görev yolluğu verilmesi gerekmektedir.

23. Somut olayımızda, başvuran Bingöl 2 No.lu A2 tipi 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda ambulans şoförü olarak görev yapmakta olup, ilgili mevzuat gereğince diğer illere hasta nakli amacıyla görevlendirilmektedir. Bu durumda, memuriyet mahalli dışına görevlendirildiği açık olan başvuran 6245 sayılı Kanun'un 39 uncu maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde geçici görev yolluğunu almaya hak kazanmaktadır.

24. Ancak, A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ile İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde fiilen görev yapan personele tayın bedeli ödemesi hususunda yaşanan tereddütlerin Bakanlığa iletilmesi üzerine, uygulama birliği sağlamak amacıyla tüm İl Sağlık Müdürlüklerine gönderilen 18/01/2017 tarihli ve 94036355-902.99-73 sayılı genel yazıda, tayın bedeli ödendikten sonra tayın bedeli ödenmeyen bir yere geçici görevle görevlendirilme, atanma, nakil olma veya ücretsiz izne ayrılma, istifa etme, görevine son verilme, emekli olma durumu ile eğitim, toplantı, tatbikat vb. amaçlarla memuriyet mahalli dışına yapılan geçici görevlendirmelerde 6245 sayılı Harcırah Kanuna göre gündelik ödenenler veya iaşeleri karşılananlardan tayın bedeli fiilen görevden ayrıldığı günden itibaren kıstelyevm esasına göre geri alınacağı; tayın bedeli verilen personelin Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğine göre yiyecek yardımı yapılan yemek servislerinde yemek yemeleri halinde yemek bedelinin tamamının kendilerinden alınacağı; günü birlik memuriyet mahalli dışına görevlendirme halinde 6245 sayılı Harcırah Kanununun 39 uncu maddesine göre ödeme yapılmayacağı, yalnızca tayın bedeli ödemesi yapılacağı belirtilmiştir.

25. Bilindiği üzere, normlar hiyerarşisi uyarınca, hiyerarşik sıralamada daha altta yer alan bir norm, kendisinden üstte bulunan norma aykırı hükümler içeremez. Bir başka deyişle alt norm niteliğindeki düzenleyici işlemler, bir hakkın kullanımını üst normda öngörülmeleyen bir şekilde daraltamaz, kısıtlayamaz veya ortadan kaldıramazlar.

26. Somut olayımızda, idarenin, günü birlik görevlendirmeler için Harcırah Kanununun 39 uncu maddesi çerçevesinde verilen yevmiye ile tayın bedelinin verilmiş amacının aynı olduğu düşüncesiyle 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile kamu görevlilerine tanınan

harcırahın yerine **tayın bedelini ikame ettiği anlaşılmaktadır. Ancak, toplu sözleşme yoluyla yiyecek yardımından yararlanamayan personel için verilmeye başlanan mali ve sosyal haklardan biri olan tayın bedelinin ödenmesi durumunda harcırah ödenmeyeceğine ilişkin olarak, ne toplu sözleşmede ne de kanuni düzeyde başkaca bir düzenleme bulunmamaktadır.** Bu minvalde, kamu görevlilerinin sahip olduğu haklara ilave haklar getiren toplu sözleşme hükümlerinin, halihazırda sahip olunan mali hakların yerine geçeceği şeklinde yorumlanması mümkün değildir. Kaldı ki, idare, bir genel görüş yazısıyla böyle bir uygulamaya gitmektedir.

27. Ayrıca, resmi çalışma günleri dikkate alınarak yapılan hesaplamada, Bütçe Kanunlarındaki gösterge rakamına göre hesaplanan mevcut aylık tayın bedelinin gün başına değeri 10 TL civarında iken; yine Bütçe Kanunlarıyla belirlenen gündeliğin yaklaşık olarak 40 TL civarında olduğu görülmektedir. Görevlendirmeler günü birlik olsa dahi, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 39 uncu maddesi uyarınca, görev süresinin uzunluğuna göre ilgililerin 2/3 oranında veya tam harcırah alma durumunun söz konusu olduğu göz önünde bulundurulduğunda, geçici görev yolluğu yerine harcırahın ikame edilmesi halinde ilgilerin mali açıdan hak kaybına uğrayacağı açıktır.

28. Mali konularda yaşanan tereddütleri gidermekle görevli olan ve toplu sözleşme uyarınca 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Görevli Personele Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Usul ve Esasların hazırlanması esnasında görüşüne başvurulması öngörülen Maliye Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen cevabi yazıda da, memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere gündelik ödenmesi ile kamu personeline tayın bedeli ödenmesinin yasal dayanakları farklı olduğundan, her iki ödemenin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği, diğer bir ifadeyle 6245 sayılı Kanuna göre ödenen gündelik ile 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen tayın bedelinin birbiriyle ilişkilendirilmemesi gerektiği, genel yazıya dayanarak yapılan mevcut uygulamanın mevzuata ve anılan Kanun hükmünün amacına uygun olmadığı vurgulanmaktadır.

29. Kurumumuzca yapılan inceleme neticesinde; A1, A2 ve C tipi Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ve İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde fiilen görev yapan ve yiyecek yardımından yararlandırılmayan personele tayın bedeli ödenmesine yönelik toplu sözleşme hükümleri gerekçe gösterilerek ve gündelik ile tayın bedelinin veriliş amaçlarının aynı olduğu yorumunda bulunarak, günü birlik geçici görevlendirilme durumunda genel bir yazıyla söz konusu personele 6245 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre hesaplanan gündeliğin ödenmemesinin hukuka aykırı olduğu değerlendirildiğinden, geçici görevlendirmeyle memuriyet mahalli dışına gönderilen söz konusu personele hak ettikleri harcırah bedellerinin ödenmesini teminen gerekli işlemlerin tesis edilmesi konusunda idareye tavsiyede bulunulması gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

30. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu

Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde iyi yönetim ilkelerine yer verilmiş olup; idare tarafından, Kurumumuzca talep edilen bilgi ve belgelerin geç gönderilmesi nedeniyle **“kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi”** ilkesine; ayrıca, başvuranın talebini reddederken bu işlem karşısında hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle **“karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi”** ilkesine uyulmadığı tespit edilmiş olup, idareden bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

31. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareyetebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Erzurum İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Al, A2 ve C tipi Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları İl Ambulans Servisi Komuta Kontrol Merkezinde görev yapan ve yiyecek yardımından yararlandırılmayan personelin, geçici görevlendirmeye memuriyet mahalli dışına gönderilmesi durumunda kanunen hak ettikleri gündeliklerin ödenmesini teminen gerekli işlemlerin tesisi konusunda **SAĞLIK BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; **SAĞLIK BAKANLIĞI** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **Başvurana ve SAĞLIK BAKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Baş Denetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Baş Denetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA